

การพัฒนาทักษะทางภาษาของเด็กปฐมวัยด้วยกิจกรรมการเรียนรู้แบบร่วมมือ
ของผู้ปกครอง โรงเรียนตำรวจตระเวนชายแดน เขตจังหวัดเลย
The Development of Language Skills in Early Childhood Children with
Cooperative Learning of Parents Associated with the Police Patrol School,
Loei Province

ชนิสรา ใจชัยภูมิ*

คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยสวนดุสิต

Chanidsara Jaichaiyapum*

Faculty of Education, Suan Dusit University

บทคัดย่อ

การวิจัยมีจุดประสงค์เพื่อเปรียบเทียบทักษะทางภาษาของเด็กปฐมวัย ก่อนและหลังการจัดกิจกรรม และศึกษาความเข้าใจของผู้ปกครองเกี่ยวกับการส่งเสริมการเรียนรู้ของเด็กปฐมวัย กลุ่มประชากรเป้าหมาย ได้แก่ นักเรียนระดับปฐมวัย และผู้ปกครองของโรงเรียนตำรวจตระเวนชายแดน จังหวัดเลย ได้จากการเลือกแบบเจาะจง เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย คือ ชุดกิจกรรมการเรียนรู้แบบร่วมมือ แบบทดสอบวัดทักษะทางภาษาของเด็กปฐมวัย และแบบสอบถามวัดความเข้าใจของผู้ปกครอง วิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้สถิติบรรยายด้วย Mean, Standard Deviation, Percentage และ t – test ผลการวิจัย พบว่า ทักษะทางภาษาของเด็กปฐมวัยโดยรวมและรายด้าน หลังการทดลองมีค่าเฉลี่ยสูงกว่าก่อนการทดลอง แสดงว่า การจัดกิจกรรมแบบร่วมมือช่วยส่งเสริมทักษะทางภาษาของเด็กปฐมวัย ซึ่งสามารถจำแนกได้ ดังนี้ 1) ด้านการฟัง มีการเปลี่ยนแปลงสูงสุด คือ โรงเรียน A และ B ($\bar{D} = 3.14$, ร้อยละ 22.90) รองลงมา คือ โรงเรียน C ($\bar{D} = 2.45$, ร้อยละ 20.43) โรงเรียน E ($\bar{D} = 2.42$, ร้อยละ 20.25) และโรงเรียน D ($\bar{D} = 2.00$, ร้อยละ 17.86) ตามลำดับ 2) ด้านการพูด มีการเปลี่ยนแปลงสูงสุด คือ โรงเรียน C ($\bar{D} = 5.27$, ร้อยละ 43.96) รองลงมา คือ โรงเรียน A และ B ($\bar{D} = 3.64$, ร้อยละ 26.55) โรงเรียน E ($\bar{D} = 3.41$, ร้อยละ 28.54) และโรงเรียน D ($\bar{D} = 3.40$, ร้อยละ 30.36) ตามลำดับ 3) ด้านการอ่าน มีการเปลี่ยนแปลงสูงสุด คือ โรงเรียน A และ B ($\bar{D} = 3.29$, ร้อยละ 24.00) รองลงมา คือ โรงเรียน E ($\bar{D} = 2.50$, ร้อยละ 20.92) โรงเรียน

* ผู้ประสานงานหลัก (Corresponding Author)
e-mail: chanidsara_jai@hotmail.com

D ($\bar{D} = 2.40$, ร้อยละ 21.42) และโรงเรียน C ($\bar{D} = 0.86$, ร้อยละ 7.17) ตามลำดับ 4) ด้านการเขียน มีการเปลี่ยนแปลงสูงสุด คือ โรงเรียน A และ B ($\bar{D} = 3.64$, ร้อยละ 26.55) รองลงมาคือ โรงเรียน E ($\bar{D} = 3.62$, ร้อยละ 30.29) โรงเรียน C ($\bar{D} = 3.41$, ร้อยละ 28.44) และโรงเรียน D ($\bar{D} = 3.40$, ร้อยละ 30.36) ตามลำดับและผลการประเมินความเข้าใจของผู้ปกครองเกี่ยวกับการส่งเสริมการเรียนรู้ของเด็กปฐมวัย พบว่า ผู้ปกครองส่วนใหญ่มีความเข้าใจเกี่ยวกับการส่งเสริมการเรียนรู้ของเด็กปฐมวัยระดับดีมาก ($\mu = 0.95$, $\sigma = 9.36$) แสดงว่าการจัดกิจกรรมการเรียนรู้แบบร่วมมือของผู้ปกครองช่วยสร้างความเข้าใจ แก่ผู้ปกครองเกี่ยวกับการส่งเสริมการเรียนรู้ของเด็กปฐมวัยได้

คำสำคัญ: ทักษะทางภาษา กิจกรรมการเรียนรู้แบบร่วมมือระหว่างผู้ปกครองและเด็กปฐมวัย

Abstract

The research aimed to compare the language skills of early childhood children before and after the collaborative activities with the involvement of parents and to study the perception of parents in learning support of early childhood children. The sample was early childhood children and parents associated with the Police Patrol School in Loei, obtained by purposive sampling. The instruments used in this research were the experimental instrument, cooperative learning, and the instruments for collecting data were the test of language skills of early childhood children and the questionnaire to evaluate the perception of parents regarding the learning support of early childhood children. The data were analyzed by descriptive statistics using mean and percentage. The results showed that the overall averages of language skills of early childhood children post intervention were higher than pre-experiment. This showed that the activities that promoted the learning language skills for children with the involvement of parents in doing activities stimulated learning by interacting with the instruction media and individuals. The change of average can be classified as follows: listening part was changed mostly for the schools A and B ($\bar{D} = 3.14$, 22.90 percent) The followed by school C ($\bar{D} = 2.45$, 20.43 percent), school E ($\bar{D} = 2.42$, 20.25 percent), and school D and school E ($\bar{D} = 2.00$, 17.86 percent) respectively. Speaking part was changed mostly for school C ($\bar{D} = 5.27$, 43.96 percent), followed by was school A and B ($\bar{D} = 3.64$, 26.55 percent), school E ($\bar{D} = 3.41$, 28.54 percent) and school D ($\bar{D} = 3.40$, 30.36 percent), respectively. Next, the reading part was changed mostly for school A and B ($\bar{D} = 3.29$, 24.00 percent)

followed by school E ($\bar{D} = 2.50$, 20.92 percent), school D ($\bar{D} = 2.40$, 21.42 percent), and school C ($\bar{D} = 0.86$, 7.17 percent), respectively. The writing part was changed mostly for school A and B ($\bar{D} = 3.64$, 26.55 percent), followed by school E ($\bar{D} = 3.62$, 30.29 percent), school C ($\bar{D} = 3.41$, 28.44 percent), and school D ($\bar{D} = 3.40$, 30.36 percent), respectively. Overall, the results showed that most parents could understand the learning support for early childhood children at the high level ($\mu = 0.95$, $\sigma = 9.36$). This suggests that cooperative learning with parents' participation could lead to the understanding of the parents toward the learning encouragement of early childhood children.

Keywords: Language Skills, Cooperative Learning between Parents and Early Childhood Children

บทนำ

การจัดการศึกษาในศตวรรษที่ 21 มุ่งให้ผู้เรียนมีความพร้อม ซึ่งปัจจัยสำคัญต่อการเรียนรู้ คือ 1) การเรียนรู้โลกจริงหรือชีวิตจริง คือ ครูต้องออกแบบการเรียนรู้ให้ศิษย์ได้เรียนในสภาพที่ใกล้เคียงชีวิตจริงที่สุด 2) การส่งเสริมประสบการณ์การเรียนรู้วิธีการนำเอาประสบการณ์มาสังเคราะห์จนเกิดเป็นกระบวนการที่สัมพันธ์พร้อมกับสังเคราะห์ใหม่ จนทำให้เกิดความชัดเจนต่อเรื่องนั้นๆ 3) อิทธิบาทสี่ เป็นการเรียนรู้ที่แท้จริง ผลักดันด้วยฉันทะ เพราะอยากเรียนเมื่อเด็กมีฉันทะและได้รับการส่งเสริมที่ถูกต้องจากครู แล้ววิริยะ จิตตะ และวิมังสา (อิทธิบาทสี่) ก็จะตามมา ทำให้เกิดการเรียนรู้ในมิติที่ลึกซึ้งและเชื่อมโยง 4) พหุปัญญา เนื่องจากเด็กแต่ละคนมีความถนัดหรือปัญหาที่ติดตัวมาแต่กำเนิดต่างกัน รวมทั้งวิธีการเรียนรู้ก็ต่างกัน ดังนั้นในการจัดการเรียนรู้โดยคำนึงถึง ความแตกต่างของเด็กแต่ละคน 5) สังคมแห่งการเรียนรู้ ซึ่งการเรียนรู้เป็นกิจกรรมทางสังคม ออกแบบกระบวนการทางสังคมเพื่อให้ศิษย์เรียนสนุก และเกิดนิสัยรักการเรียนรู้ (Panid, 2012) ในขณะเดียวกันกระทรวงศึกษาธิการได้เร่งผลักดันแนวทางการจัดการศึกษาที่บูรณาการวิทยาศาสตร์ วิศวกรรมเทคโนโลยี และคณิตศาสตร์ (Science Technology Engineering and Mathematics Education: STEM) หรือที่เรียกว่า ระบบ “สเต็มศึกษา” เพื่อสร้างความเข้มแข็งให้แก่การศึกษาไทยและการศึกษาในประชาคมอาเซียนเริ่มจากความร่วมมือในการประชุมเชิงปฏิบัติการของผู้บริหารสถานศึกษาในภูมิภาคอาเซียน การจัดกิจกรรมที่ส่งเสริมการเรียนรู้ของผู้เรียนผู้ที่เกี่ยวข้องจึงมีส่วนสำคัญในการพัฒนาตนเองเพื่อนำองค์ความรู้ต่างๆ มาใช้ในการร่วมกันพัฒนาผู้เรียนให้มีความพร้อมต่อการเปลี่ยนแปลง (Kamhansoontorn & Sangchan, 2016) กล่าวว่าการปฏิรูปการศึกษา คือ กระบวนการเรียนการสอนที่เอื้อต่อการพัฒนาขีดความสามารถของผู้เรียนให้เต็มศักยภาพ และส่งเสริมให้ผู้เรียนสร้างองค์ความรู้โดยเรียนจากประสบการณ์จริงและกิจกรรมต่างๆ ที่เด็กได้สัมผัส ปฏิบัติด้วยตนเอง เพื่อให้เกิดความเหมาะสมและสอดคล้องกับความต้องการของเด็กแต่ละคน ในระดับปฐมวัยภาษาอังกฤษถือเป็นเครื่องมือสำคัญใน

การเรียนรู้ของมนุษย์เพื่อแลกเปลี่ยนความคิด ความรู้สึก ประสบการณ์ต่างๆ ให้ผู้อื่นเข้าใจ และสร้างปฏิสัมพันธ์ บุคคลและสิ่งต่างๆ รอบตัว ซึ่งประกอบด้วย วจนภาษา และอวัจนภาษา สำหรับเด็กปฐมวัยภาษาเป็นพื้นฐาน ในการเรียนรู้สิ่งต่างๆ รอบตัว สำหรับตอบสนองความต้องการในการเรียนรู้ และแลกเปลี่ยนประสบการณ์ ของตนเองกับผู้อื่น แต่ในวัยเด็กยังมีข้อจำกัดในด้านการสื่อสารให้ผู้อื่นเข้าใจได้อย่างทอ่งแท้ ดังนั้นการจัด กิจกรรมและสภาพแวดล้อมที่จะช่วยส่งเสริมเด็กปฐมวัยให้เรียนรู้และใช้ภาษาได้อย่างเหมาะสมกับเหตุการณ์ สถานการณ์ ทั้งการฟัง การพูด การอ่าน และการเขียน ได้อย่างเป็นระบบนั้นไม่เพียง แต่จะเป็นการฝึก การแสดงออกด้วยภาษา แต่ยังส่งเสริมเจตคติที่ดีในการใช้ทักษะทางภาษาในการสืบค้นข้อมูลที่เป็นประโยชน์ ได้อีกด้วย การเรียนรู้ภาษาเป็นเรื่องที่สัมพันธ์กับการรู้หนังสือ หมายถึง ความสามารถในการจัดการกับงาน ที่มีความซับซ้อนเพื่อใช้การอ่านและการเขียนสัมพันธ์กับการดำเนินชีวิต และการรู้หนังสือของเด็กปฐมวัย เป็นการรู้หนังสือที่อยู่ในระยะแรกเริ่ม เป็นการเรียนรู้ของเด็กก่อนที่จะพัฒนาไปสู่การมีทักษะการรู้หนังสือ อย่างเป็นทางการ เพสตาลอสซี (Pestalozzi) เชื่อว่า ความพร้อมของเด็กผ่านการดูแลและการให้การศึกษา ในรูปของหลักสูตรบูรณาการ (Integrating Curriculum) อันนำไปสู่การพัฒนาเด็กอย่างเป็นองค์รวม เพรอบเอล (Froebel) กล่าวว่า อนุบาลศึกษาเป็นผู้วางแนวทางการสอนแบบลงมือปฏิบัติจริงผ่านการเล่น และมอนเตสซอรี (Montessori) กล่าวว่า เด็กซึมซับวัฒนธรรม ทั้งจากการรับฟังและจากการมีประสบการณ์ ที่ได้สัมผัสกับสิ่งแวดล้อมโดยตรง เพื่อสื่อความคิด ความรู้สึกและปัญญา ซึ่งสอดคล้องกับดิวอี้ (Dewey) การเรียนรู้จากการกระทำ (Learning by Doing) ที่ยึดเด็กเป็นศูนย์กลางจากการทำจริงในสถานการณ์จริง (Ministry of Education, 2009) จากแนวคิดทางการศึกษา พบว่า การจัดการศึกษาระดับปฐมวัยควรมุ่ง เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ คำนึงถึงความแตกต่างระหว่างบุคคล ภายใต้บริบทสภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อการเรียนรู้ ด้วยประสบการณ์ตรง (Ruedgkanun, 2011) กล่าวว่า พฤติกรรมการเรียนรู้ของเด็กเกิดขึ้นได้ จากประสบการณ์จากการเรียนที่แตกต่างกัน เด็กจะนำประสบการณ์ ทักษะ ความคาดหวัง ความรู้ และ ทักษะ ที่ได้โดยเด็กจะยึดตนเองเป็นหลัก แต่เด็กจะมีจินตนาการ ความคิดสร้างสรรค์ที่ได้จากการเล่นที่ ทำให้เด็กมีการแสดงออกของบุคลิกภาพและความเป็นตัวเอง และความอยากรู้อยากเห็น สิ่งที่เด็กเชื่อมโยง ระหว่างประสบการณ์เก่า และการเรียนรู้ใหม่ที่ได้จากการสร้างความสัมพันธ์ของเด็กกับเพื่อนที่เล่นด้วยกัน โดยการแบ่งปันสิ่งของให้ แก่กัน การรู้จักการเป็นผู้นำเพื่อให้เป็นที่ยอมรับของผู้คนที่ทำให้การเรียนรู้ของเด็ก ในช่วงวัยปฐมวัยมีชีวิตที่ดีและความรู้สึกถึงการเชื่อมโยง การมองโลกในแง่ดี และการมีส่วนร่วมที่ช่วยพัฒนา ทักษะให้เด็กในเชิงบวกต่อการเรียนรู้สิ่งต่างๆ รอบตัว

จากการสนทนาและทำงานร่วมกับโรงเรียนตำรวจตระเวนชายแดนทั้งในส่วนการพัฒนาบุคลากร ทางการศึกษาปฐมวัยและการจัดสภาพแวดล้อม พบว่า โรงเรียนตำรวจตระเวนชายแดนเป็นอีกหนึ่ง สถานศึกษาของไทยที่มีความหลากหลายทางวัฒนธรรมของผู้เรียน ที่อาศัยอยู่ในเขตบริการของโรงเรียน บางคน เป็นเด็กในพื้นที่ตั้งแต่ดั้งเดิม บางคนเป็นเด็กที่ย้ายถิ่นฐานตามครอบครัว บางคนเป็นเด็กประเทศเพื่อนบ้าน เป็นต้น เด็กแต่ละคน ก็ได้รับการดูแลจากครอบครัว หรือผู้ปกครองที่แตกต่างกัน ซึ่งส่งผลต่อการเรียนรู้ บุคลิกภาพ การแสดงพฤติกรรม ที่มีความแตกต่างกันด้วย ดังนั้นผู้วิจัยจึงออกแบบกิจกรรมที่ส่งเสริม

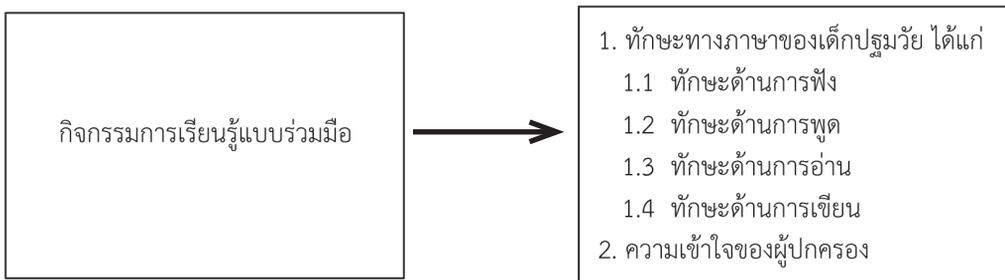
การทำงานร่วมกันระหว่างเด็กและบุคคลในครอบครัว ซึ่งในบทความเล่มนี้ผู้วิจัยเรียกว่า ผู้ปกครอง เพื่อให้เด็กและผู้ปกครองมีกิจกรรมร่วมกันในยามว่างหลังเลิกเรียนผ่านสื่อและวิธีการดำเนินกิจกรรมที่กำหนด ผู้ปกครองเป็นบุคคลที่มีความสำคัญและเป็นผู้มีส่วนร่วมในการส่งเสริมศักยภาพทางภาษา และการรู้หนังสือสำหรับเด็กปฐมวัยเป็นอย่างมาก เนื่องจากเป็นผู้ที่ใกล้ชิดเปรียบเสมือนครูคนแรกและมีอิทธิพลกับเด็กมากที่สุด (Tantiphlachiva, 2009) กล่าวว่า การจัดการศึกษาสำหรับผู้ปกครองที่มีประสิทธิภาพต้องสามารถเข้าถึงพฤติกรรมของผู้ปกครอง และความจำเป็นต่อบริบท ทางสังคม ซึ่งนอกจากการจัดเนื้อหาที่ตรงกับความต้องการแล้ว สถานที่จัดการศึกษาสำหรับผู้ปกครอง ซึ่งเรียกว่าฐานจำเป็นต้องจัดที่บ้านหรือโรงเรียน บางครั้งบางประเด็นอาจจัดในชุมชน หมู่บ้าน หรือวัด มีเงื่อนไขหลายประการ ที่ทำให้การจัดการศึกษาสำหรับผู้ปกครองมีฐานที่แตกต่างกัน เมื่อผู้ปกครองต้องการฟื้นฟูหรือเพิ่มพูนความรู้เกี่ยวกับเด็ก การเลี้ยงเด็ก และการแก้ปัญหาเด็ก ผู้ปกครองย่อมมาที่โรงเรียนได้ แต่ถ้าวการให้การศึกษานั้นเป็นสิ่งจำเป็นเฉพาะบุคคลและมีข้อจำกัด การปฏิบัติการศึกษาอาจจำเป็นต้องจัดขึ้นที่บ้านของผู้ปกครองหรือชุมชนด้วยวิธีการเข้าถึงอาจเป็นบุคคล กลุ่มบุคคล หรือการใช้สื่อมวลชนที่ส่งถึงบ้านหรือชุมชน ฐานการศึกษาสำหรับผู้ปกครองจำแนกเป็น 3 ฐาน ดังนี้ การจัดการศึกษาสำหรับผู้ปกครองโดยใช้โรงเรียนเป็นฐาน การจัดการศึกษาสำหรับผู้ปกครองโดยใช้บ้านเป็นฐาน และการจัดการศึกษาสำหรับผู้ปกครองโดยใช้ชุมชนเป็นฐาน จากการศึกษาของ Bhulpat (2015) พบว่า ในการจัดการศึกษาปฐมวัยให้มีประสิทธิภาพและเกิดผลตามเป้าหมายที่กำหนด ตลอดจนได้รับการยอมรับจากทุกฝ่ายในสังคม สถานศึกษาปฐมวัยทุกแห่งจำเป็นต้องเลือกสรรผู้นำที่จะเข้ามารับผิดชอบการจัดโปรแกรมทางการศึกษาปฐมวัยให้มีบริการที่ดีทั้งด้านการดูแลและการให้การศึกษแก่เด็กปฐมวัย คุณสมบัติสำคัญสำหรับผู้ที่จะเข้ามารับผิดชอบต่องานดังกล่าวต้องมีคือ 1) การเป็นผู้นำทางวิชาการ 2) การติดต่อสื่อสาร 3) การตัดสินใจ 4) การขจัดความขัดแย้ง 5) การเสนอแนวคิดใหม่/การเปลี่ยนแปลงให้เป็นที่ยอมรับ และ 6) การบริหารเวลา Huntsinger & Paul Jose (2009) อ้างถึงใน Kamharnsoontorn & Songchan, 2016 ได้ศึกษาเกี่ยวกับการมีส่วนร่วมของผู้ปกครองในการส่งเสริมการเรียนรู้เพื่อชี้ให้เห็นถึงความสำคัญของการมีส่วนร่วมในการศึกษาของเด็กปฐมวัยจากผู้ปกครองที่มีความแตกต่างทางวัฒนธรรม พบว่า ในช่วงหลายทศวรรษที่ผ่านมาผู้ปกครองเข้ามามีส่วนร่วมในการศึกษาของเด็กมากขึ้น และมีความสัมพันธ์ทำให้ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของเด็กปฐมวัยสูงขึ้น

จากเหตุผลดังกล่าวข้างต้นผู้วิจัยจึงมีความสนใจที่เป็นส่วนหนึ่งในการออกแบบกิจกรรมที่ส่งเสริมการร่วมมือระหว่างครู ผู้ปกครอง และเด็กของโรงเรียนตำรวจตระเวนชายแดน จังหวัดเลย ด้วยกิจกรรมการเรียนรู้แบบร่วมมือของผู้ปกครองโดยใช้บ้านเป็นฐาน เพื่อสร้างความเข้าใจให้แก่ผู้ปกครองเกี่ยวกับการส่งเสริมการเรียนรู้ของเด็กปฐมวัย และส่งเสริมทักษะทางภาษาของเด็กปฐมวัยด้วยรูปแบบกิจกรรมที่เน้นการปฏิบัติกิจกรรมร่วมกันระหว่างเด็กและผู้ปกครองผ่านชุดกิจกรรมที่ผู้วิจัยสร้างขึ้น

วัตถุประสงค์

1. เพื่อเปรียบเทียบทักษะทางภาษาของเด็กปฐมวัยก่อนและหลังการจัดกิจกรรมการเรียนรู้แบบร่วมมือของผู้ปกครอง
2. เพื่อศึกษาความเข้าใจของผู้ปกครองเกี่ยวกับการส่งเสริมการเรียนรู้ของเด็กปฐมวัย

กรอบแนวคิด

ภาพที่ 1 กรอบแนวคิดในการวิจัย

ระเบียบวิธีการวิจัย

1. กลุ่มประชากร

กลุ่มประชากรในการวิจัยครั้งนี้ ได้แก่ 1) ผู้ปกครองนักเรียนโรงเรียนตำรวจตระเวนชายแดน จังหวัดเลย จำนวน 5 แห่ง รวม 101 คน ได้มาโดยการเลือกเจาะจง ช่วงเวลาที่ทดลองใช้เครื่องมือการวิจัย คือ ภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2554 ระหว่างเดือนมิถุนายน 2554 ถึงเดือนสิงหาคม 2554

2. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

2.1 เครื่องมือที่ใช้ในการทดลอง ได้แก่ ชุดกิจกรรมการเรียนรู้แบบร่วมมือ มีกระบวนการพัฒนา ดังนี้

ขั้นตอนที่ 1 ขั้นเตรียมการพัฒนาชุดกิจกรรมการเรียนรู้แบบร่วมมือ มีรายละเอียด ดังนี้

1) ศึกษาเอกสารและเว็บไซต์ต่างๆ เกี่ยวกับการศึกษาปฐมวัยและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องเพื่อให้ได้ภาพรวมของหัวข้อ และเนื้อหาเกี่ยวกับการเรียนรู้ภาษาของเด็กปฐมวัยและการจัดกิจกรรมที่ส่งเสริมทักษะทางภาษาของเด็กปฐมวัย แนวทางการส่งเสริมการเรียนรู้และบทบาทของผู้ปกครองเด็กปฐมวัย 2) ประมวลและวิเคราะห์ข้อมูลที่ได้จากการศึกษาและการสืบค้น นำมาจัดกลุ่มลักษณะกิจกรรมที่เด็กและผู้ปกครองสามารถปฏิบัติกิจกรรมร่วมกันได้ และเสนอต่อที่ปรึกษาโครงการวิจัยเพื่อตรวจสอบให้ความเห็นชอบ 3) ศึกษา

บริบทท้องถิ่นของเขตบริการของโรงเรียนตำรวจตระเวนชายแดน และสัมภาษณ์ครูเกี่ยวกับแนวทางการจัดกิจกรรมสำหรับเด็กปฐมวัย ภาษาที่เด็กใช้ในชีวิตประจำวัน การมีส่วนร่วมของผู้ปกครองในการส่งเสริมพัฒนาการของเด็กปฐมวัย เพื่อนำข้อมูลมาพัฒนาชุดกิจกรรมการเรียนรู้แบบร่วมมือ ได้แก่ วัสดุ/อุปกรณ์ กระบวนการดำเนินกิจกรรม รูปแบบการสื่อสารระหว่างครูและผู้ปกครอง และการประเมินผลการดำเนินกิจกรรม

ขั้นตอนที่ 2 ขั้นการออกแบบและพัฒนาชุดกิจกรรมการเรียนรู้แบบร่วมมือ มีรายละเอียด ดังนี้ 1) ศึกษาหลักการสร้างชุดกิจกรรมสำหรับผู้ปกครอง โดยผู้วิจัยศึกษารูปแบบการออกแบบคู่มือการดำเนินกิจกรรมสำหรับผู้ปกครอง จากเอกสาร ตำรา งานวิจัย เว็บไซต์ และสิ่งพิมพ์ต่างๆ เพื่อทราบถึงรูปแบบการออกแบบชุดกิจกรรม กระบวนการดำเนินกิจกรรม การประเมินผลการดำเนินกิจกรรม และการเรียนรู้ของเด็กปฐมวัย 2) ออกแบบโครงสร้างชุดกิจกรรมการเรียนรู้แบบร่วมมือ ที่ประกอบด้วย เกร็ดความรู้เกี่ยวกับการส่งเสริมพัฒนาการของเด็กปฐมวัย ชื่อกิจกรรม วัสดุ/อุปกรณ์ กระบวนการดำเนินกิจกรรม ประโยชน์ที่ได้รับ การสังเกตพฤติกรรมการเรียนรู้ของเด็กปฐมวัยขณะร่วมกิจกรรม และความคิดเห็นของผู้ปกครอง 3) เรียบเรียงเนื้อหาสำหรับใช้เป็นเกร็ดความรู้ โดยวิเคราะห์ความยากง่ายของภาษาในการสื่อสาร การแปลความหมาย และเรียงลำดับเนื้อเรื่องที่ยากไปหายาก เพื่อปูพื้นฐานเกี่ยวกับการเรียนรู้ และแนวทางการส่งเสริมการเรียนรู้ของเด็กปฐมวัย แก่ผู้ปกครอง แล้วเสนอต่อที่ปรึกษาโครงการวิจัยเพื่อตรวจสอบความถูกต้อง เหมาะสม และปรับปรุงแก้ไข ตามคำแนะนำ จัดทำชุดกิจกรรมการเรียนรู้แบบร่วมมือตามโครงสร้างที่กำหนดไว้

ขั้นตอนที่ 3 ขั้นพัฒนาชุดกิจกรรมการเรียนรู้แบบร่วมมือ ผู้วิจัยนำโครงสร้างชุดกิจกรรมที่ได้รับการเห็นชอบแล้วจากที่ปรึกษาโครงการวิจัย มาสร้างชุดกิจกรรมการเรียนรู้แบบร่วมมือ โดยเน้นความหลากหลายของกิจกรรม เพื่อตอบสนองความแตกต่างระหว่างบุคคลและท้องถิ่น จำนวน 46 ชุด

ขั้นตอนที่ 4 ขั้นตรวจสอบคุณภาพของชุดกิจกรรมการเรียนรู้แบบร่วมมือ 1) นำชุดกิจกรรมการเรียนรู้แบบร่วมมือที่สมบูรณ์แล้ว จำนวน 46 ชุด เสนอต่อผู้เชี่ยวชาญด้านการศึกษาปฐมวัยและผู้มีประสบการณ์ด้าน การสอนระดับปฐมวัย เพื่อตรวจสอบความถูกต้อง เหมาะสม ซึ่งมีค่า IOC ตั้งแต่ 0.67 - 1.00 และปรับปรุงตามคำแนะนำของผู้เชี่ยวชาญเกี่ยวกับขนาดของภาพ ความชัดเจนของสี ความกระชับของเกร็ดความรู้ จนเสร็จสมบูรณ์ 2) นำชุดกิจกรรมที่สมบูรณ์แล้วไปทดลองใช้กับเด็กปฐมวัยที่ไม่ใช่กลุ่มตัวอย่าง เพื่อตรวจสอบความเหมาะสมและปรับให้มีความสมบูรณ์ยิ่งขึ้น และคัดเลือกไว้ จำนวน 36 ชุด สำหรับใช้ในการทดลองต่อไป

2.2 เครื่องมือที่ใช้เก็บรวบรวมข้อมูล ได้แก่ แบบทดสอบวัดทักษะทางภาษาของเด็กปฐมวัย และแบบสอบถามวัดความเข้าใจของผู้ปกครองเกี่ยวกับการส่งเสริมการเรียนรู้ของเด็กปฐมวัย ผู้วิจัยดำเนินการสร้างเครื่องมือตามขั้นตอนดังนี้ 1) ศึกษาหลักการ แนวคิด เกี่ยวกับการประเมินการเรียนรู้ของเด็กปฐมวัย และความเข้าใจของผู้ปกครอง เพื่อทราบถึงแนวคิด ลักษณะ และรูปแบบของการประเมินการเรียนรู้ 2) กำหนดประเด็นสำคัญที่ต้องการประเมินผลการเรียนรู้ของเด็กและผู้ปกครอง โดยกำหนด

คำถามให้สอดคล้องกับประเด็นสำคัญ พร้อมทั้งออกแบบแบบทดสอบวัดทักษะทางภาษาของเด็กปฐมวัย และความเข้าใจของผู้ปกครองให้ครอบคลุมประเด็นสำคัญที่กำหนดไว้ 3) สร้างแบบทดสอบวัดทักษะทางภาษาของเด็กปฐมวัย และแบบสอบถามความเข้าใจของผู้ปกครองเกี่ยวกับการส่งเสริมการเรียนรู้ของเด็กปฐมวัย แล้วนำไปเสนอต่อที่ปรึกษาโครงการวิจัยเพื่อตรวจสอบความถูกต้อง เหมาะสม และปรับปรุงแก้ไขตามคำแนะนำจนเสร็จสมบูรณ์ 4) ตรวจสอบคุณภาพของเครื่องมือ โดยผู้วิจัยนำแบบทดสอบวัดทักษะทางภาษาสำหรับเด็กปฐมวัย และแบบสอบถามวัดความเข้าใจของผู้ปกครองเกี่ยวกับการส่งเสริมการเรียนรู้ของเด็กปฐมวัยเสนอต่อผู้เชี่ยวชาญด้านการศึกษาปฐมวัย การวัดและการประเมิน และผู้ที่มีประสบการณ์ด้านการสอนเด็กปฐมวัยเพื่อตรวจสอบความถูกต้อง เหมาะสม และปรับปรุงตามคำแนะนำจนเสร็จสมบูรณ์ สำหรับใช้ในการรวบรวมข้อมูลต่อไป

เครื่องมือที่ใช้ในการรวบรวมข้อมูล ได้แก่ 1) แบบทดสอบวัดทักษะทางภาษาของเด็กปฐมวัย เจิงสถานการณ์ แบ่งออกเป็น 4 ด้าน ได้แก่ ทักษะด้านการฟัง 10 สถานการณ์ เป็นการฟังเสียงที่ได้ยินแล้วบอกความหมาย ลักษณะ ความรู้สึกเสียงที่ได้ยิน มีค่าความเชื่อมั่น 0.79 ทักษะด้านการพูด 10 สถานการณ์ เป็นการพูด เล่า ถึงสิ่งที่กำหนดให้เชื่อมโยงชีวิตประจำวัน มีค่าความเชื่อมั่น 0.70 ทักษะด้านการอ่าน 1 สถานการณ์ เป็นการแปลความหมายจากภาพที่เห็นที่เกิดจากการความเข้าใจของตนเองกับภาพ กำหนดรายละเอียดของภาพไว้ 10 เหตุการณ์ย่อย มีค่าความเชื่อมั่น 0.73 และทักษะด้านการเขียน 1 สถานการณ์ เป็นการควบคุมกล้ามเนื้อมือในการต่อเติมส่วนประกอบของภาพที่ยังไม่สมบูรณ์ กำหนดไว้ 10 เส้น มีค่าความเชื่อมั่น 0.72 และโดยรวมมีค่าความเชื่อมั่น 0.74 2) แบบสอบถามความเข้าใจของผู้ปกครองเกี่ยวกับการส่งเสริมการเรียนรู้ของเด็กปฐมวัย มีจำนวน 32 ข้อ แบ่งออกเป็น 3 ตอน ได้แก่ ตอนที่ 1 ข้อมูลพื้นฐาน 6 ข้อ ตอนที่ 2 ความคิดเห็นเกี่ยวกับการส่งเสริมการเรียนรู้ และตอนที่ 3 ความคิดเห็นเกี่ยวกับการส่งเสริมการเรียนรู้เป็นคำถามปลายเปิด ซึ่งมีค่า IOC ตั้งแต่ 0.65 – 1.00 และปรับปรุงตามคำแนะนำของผู้เชี่ยวชาญเกี่ยวกับความชัดเจน และกระชับของประเด็นคำถาม จนเสร็จสมบูรณ์เพื่อใช้ในการรวบรวมข้อมูลต่อไป

3. วิธีดำเนินการวิจัย

การเก็บรวบรวมข้อมูลการวิจัยครั้งนี้เป็นวิจัยเชิงทดลอง (Experimental Research) ซึ่งผู้วิจัยได้ดำเนินการทดลองแบบแผนการวิจัยแบบ Pretest – Posttest Design ตามขั้นตอน ดังนี้ 1) ผู้วิจัยเดินทางไปยังพื้นที่เป้าหมาย โรงเรียนตำรวจตระเวนชายแดน 7 แห่ง พบว่า โรงเรียนตำรวจตระเวนชายแดน 2 แห่ง ย้ายนักเรียนชั้นอนุบาลไปศูนย์พัฒนาเด็กเล็กองค์การบริหารส่วนตำบล ดังนั้นจึงสามารถดำเนินการวิจัยได้ 5 โรงเรียน 2) ผู้วิจัยขอหนังสือราชการถึงนักการศึกษาด้านการศึกษาปฐมวัย เพื่อขอความอนุเคราะห์ในการประเมินเครื่องมือวิจัย พร้อมแนบเครื่องมือและแบบประเมินส่งไปพร้อมกันทางไปรษณีย์ และขอความอนุเคราะห์ส่งแบบประเมินตอบกลับถึงผู้วิจัย 3) ผู้วิจัยขอหนังสือราชการถึงกองกำกับการตำรวจตระเวนชายแดนที่ 24 จังหวัดอุดรธานี ซึ่งเป็นต้นสังกัด และครูใหญ่โรงเรียนตำรวจตระเวนชายแดนทั้ง 5 โรงเรียน เพื่อขอความอนุเคราะห์เก็บรวบรวมข้อมูลวิจัยและดำเนินการวิจัยประสานงานกับครูประจำ

ชั้นของกลุ่มประชากร เพื่อขอความร่วมมือครูประจำชั้นเป็นผู้ช่วยวิจัยในการประสานงานกับผู้ปกครอง และผู้วิจัย อธิบายวัตถุประสงค์ของการวิจัย รายละเอียดของชุดกิจกรรม และกระบวนการดำเนินการวิจัย

4) ผู้วิจัยเดินทางไปยังพื้นที่เป้าหมายทั้ง 5 โรงเรียน เพื่อทดสอบวัดทักษะทางภาษาก่อนการทดลอง และส่งมอบชุดกิจกรรมการเรียนรู้แบบร่วมมือของเดือนที่ 1 เพื่อให้เด็กนำชุดกิจกรรมกลับไปทำร่วมกับผู้ปกครองที่บ้าน จากนั้นผู้วิจัยเดินทางไปยังพื้นที่เป้าหมายทั้ง 5 โรงเรียน เดือนละ 1 ครั้ง เพื่อส่งมอบชุดกิจกรรม และสนทนากับครูและผู้ปกครองเพื่อสะท้อนถึงการดำเนินกิจกรรมร่วมกับเด็ก ข้อเสนอแนะหรือข้อคิดเห็นจากผู้ปกครอง ในเดือนที่ 3 ผู้วิจัยส่งมอบแบบสอบถามความเข้าใจของผู้ปกครองเกี่ยวกับการส่งเสริมการเรียนรู้ของเด็กปฐมวัย เพื่อให้ผู้ช่วยวิจัยส่งมอบให้ผู้ปกครองพร้อมกับชุดกิจกรรมการเรียนรู้แบบร่วมมือ 36 ชุด และขอส่งคืนแก่ผู้ช่วยวิจัย เมื่อครบ 12 สัปดาห์ ผู้วิจัยเดินทางไปยังพื้นที่เป้าหมายเพื่อทดสอบวัดทักษะทางภาษาของกลุ่มประชากรเป้าหมาย โดยใช้แบบทดสอบชุดเดียวกันกับก่อนการทดลอง 5) นำข้อมูลที่ได้จากการรวบรวมข้อมูลการวิจัยไปวิเคราะห์ข้อมูลด้วยวิธีทางสถิติต่อไป

4. การวิเคราะห์ข้อมูล

ผู้วิจัยวิเคราะห์ข้อมูลด้วยโปรแกรมสำเร็จรูปทางสังคมศาสตร์ (SPSS for Windows) สรุปได้ดังนี้

4.1 วิเคราะห์ข้อมูลแบบทดสอบก่อนและหลังการทดลอง ด้วยค่าสถิติพื้นฐาน ได้แก่ ค่าเฉลี่ย (Mean) ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard deviation) และค่าร้อยละ (Percentage) และการทดสอบสมมติฐาน ด้วยการเปรียบเทียบค่าคะแนนเฉลี่ยของประชากรก่อน และหลังการทดลอง (t-test)

4.2 วิเคราะห์ข้อมูลแบบสอบถามความเข้าใจของผู้ปกครอง เกี่ยวกับการส่งเสริมการเรียนรู้ของเด็กปฐมวัย ด้วยค่าเฉลี่ย (Mean) โดยมีการแปรผลค่าเฉลี่ย 4 ระดับ คือ ค่าเฉลี่ย 0.75 - 1.00 มีความหมายว่า มีความเข้าใจดีมาก, ค่าเฉลี่ย 0.50 - 0.74 มีความหมายว่า มีความเข้าใจมาก 0.25 - 0.49 มีความหมายว่า มีความเข้าใจปานกลาง และ 0.00 - 0.24 มีความหมายว่า มีความเข้าใจน้อย

ผลการวิจัย

1. ทักษะทางภาษาของเด็กปฐมวัยหลังการทดลองสูงกว่าก่อนการทดลอง แสดงว่า กิจกรรมการเรียนรู้แบบร่วมมือของผู้ปกครอง สามารถช่วยส่งเสริมทักษะทางภาษาของเด็กปฐมวัยได้ สามารถอธิบายได้ดังตาราง ที่ 1 - 9

ตารางที่ 1 การเปรียบเทียบทักษะทางภาษาของเด็กปฐมวัยก่อน และหลังการทดลองด้วยกิจกรรมการเรียนรู้แบบร่วมมือของผู้ปกครอง โดยภาพรวมและรายด้าน โรงเรียน A (N=36)

ทักษะทางภาษา	ก่อนการทดลอง		หลังการทดลอง		การเปลี่ยนแปลง	
	μ	σ	μ	σ	\bar{D}	ร้อยละ
1. ด้านการฟัง	5.86	1.12	8.83	0.61	2.97	22.25
2. ด้านการพูด	3.28	1.05	7.03	1.05	3.75	28.09
3. ด้านการอ่าน	5.58	0.81	8.56	0.84	2.98	22.32
4. ด้านการเขียน	4.81	0.98	8.46	0.70	3.65	27.34
รวม	19.53	3.96	32.88	3.20	13.35	100.00

จากตารางที่ 1 พบว่า เด็กปฐมวัยโรงเรียน A มีทักษะทางภาษาโดยภาพรวมและรายด้าน คือ ด้านการฟัง ด้านการพูด ด้านการอ่าน และด้านการเขียน หลังการทดลองสูงกว่าก่อนการทดลอง แสดงว่าการจัดกิจกรรม ที่ผู้ปกครองมีส่วนร่วมช่วยพัฒนาทักษะทางภาษาของเด็กปฐมวัยได้ และเมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ทักษะทางภาษาด้านการพูด มีการเปลี่ยนแปลงมากเป็นอันดับแรก (ร้อยละ 28.09) รองลงมา คือ ทักษะด้านการเขียน (ร้อยละ 27.34) ทักษะด้านการอ่าน (ร้อยละ 22.33) และทักษะด้านการฟัง (ร้อยละ 22.24) ตามลำดับ

ตารางที่ 2 แสดงการเปรียบเทียบทักษะทางภาษาของเด็กปฐมวัยก่อนและหลังการทดลองด้วยกิจกรรมการเรียนรู้แบบร่วมมือของผู้ปกครอง โดยภาพรวมและรายด้าน โรงเรียน B (N=14)

ทักษะทางภาษา	ก่อนการทดลอง		หลังการทดลอง		การเปลี่ยนแปลง	
	μ	σ	μ	σ	\bar{D}	ร้อยละ
1. ด้านการฟัง	5.57	0.94	8.71	0.61	3.14	22.90
2. ด้านการพูด	3.43	1.09	7.07	0.92	3.64	26.55
3. ด้านการอ่าน	5.50	0.76	8.79	0.89	3.29	24.00
4. ด้านการเขียน	5.00	1.11	8.64	0.74	3.64	26.55
รวม	19.50	3.90	33.21	3.16	13.71	100.00

จากตารางที่ 2 พบว่าเด็กปฐมวัยโรงเรียน B มีทักษะทางภาษาโดยภาพรวมและรายด้าน คือ ด้านการฟัง ด้านการพูด ด้านการอ่าน และด้านการเขียน หลังการทดลองสูงกว่าก่อนการทดลอง แสดงว่าการจัดกิจกรรม ที่ผู้ปกครองมีส่วนร่วมช่วยพัฒนาทักษะทางภาษาของเด็กปฐมวัยได้ และเมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ทักษะทางภาษาด้านการพูด และทักษะด้านการเขียน มีการเปลี่ยนแปลงมากเป็นอันดับแรก (ร้อยละ 26.55) รองลงมา คือ ทักษะด้านการอ่าน (ร้อยละ 24.00) และทักษะด้านการฟัง (ร้อยละ 22.90) ตามลำดับ

ตารางที่ 3 การเปรียบเทียบทักษะทางภาษาของเด็กปฐมวัยก่อนและหลังการทดลองด้วยกิจกรรมการเรียนรู้ แบบร่วมมือของผู้ปกครอง โดยภาพรวมและรายด้าน โรงเรียน C (N=22)

ทักษะทางภาษา	ก่อนการทดลอง		หลังการทดลอง		การเปลี่ยนแปลง	
	μ	σ	μ	σ	\bar{D}	ร้อยละ
1. ด้านการฟัง	6.00	1.38	8.45	0.73	2.45	20.43
2. ด้านการพูด	3.09	1.44	8.36	0.49	5.27	43.96
3. ด้านการอ่าน	5.59	0.50	6.45	1.22	0.86	7.17
4. ด้านการเขียน	4.82	0.85	8.23	0.81	3.41	28.44
รวม	19.50	4.17	31.49	3.35	11.99	100.00

จากตารางที่ 3 พบว่า เด็กปฐมวัยโรงเรียน C มีทักษะทางภาษาโดยภาพรวมและรายด้าน คือ ด้านการฟัง ด้านการพูด ด้านการอ่าน และด้านการเขียน หลังการทดลองสูงกว่าก่อนการทดลอง แสดงว่าการจัดกิจกรรมที่ผู้ปกครองมีส่วนร่วมช่วยพัฒนาทักษะทางภาษาของเด็กปฐมวัยได้ และเมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ทักษะทางภาษาด้านการพูด มีการเปลี่ยนแปลงมากเป็นอันดับแรก (ร้อยละ 43.96) รองลงมา คือ ทักษะด้านการเขียน (ร้อยละ 28.44) ทักษะด้านการฟัง (ร้อยละ 20.43) และทักษะด้านการอ่าน (ร้อยละ 7.17) ตามลำดับ

ตารางที่ 4 การเปรียบเทียบทักษะทางภาษาของเด็กปฐมวัยก่อนและหลังการทดลองด้วยกิจกรรมการเรียนรู้ แบบร่วมมือของผู้ปกครอง โดยภาพรวมและรายด้าน โรงเรียน D (N=5)

ทักษะทางภาษา	ก่อนการทดลอง		หลังการทดลอง		การเปลี่ยนแปลง	
	μ	σ	μ	σ	\bar{D}	ร้อยละ
1. ด้านการฟัง	6.40	1.81	8.40	0.55	2.00	17.86
2. ด้านการพูด	2.40	1.41	5.80	0.84	3.40	30.36
3. ด้านการอ่าน	5.60	0.55	8.00	0.71	2.40	21.42
4. ด้านการเขียน	4.60	0.55	8.00	0.71	3.40	30.36
รวม	19.00	4.32	30.20	2.81	11.20	100.00

จากตารางที่ 4 พบว่า เด็กปฐมวัยโรงเรียน D มีทักษะทางภาษาโดยภาพรวมและรายด้าน คือ ด้านการฟัง ด้านการพูด ด้านการอ่าน และด้านการเขียน หลังการทดลองสูงกว่าก่อนการทดลอง แสดงว่าการจัดกิจกรรมที่ผู้ปกครองมีส่วนร่วมช่วยพัฒนาทักษะทางภาษาของเด็กปฐมวัยได้ และเมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ทักษะทางภาษาด้านการพูดและด้านการเขียนมีการเปลี่ยนแปลงมากเป็นอันดับแรก (ร้อยละ 30.36) รองลงมา คือ ทักษะด้านการอ่าน (ร้อยละ 21.42) และทักษะด้านการฟัง (ร้อยละ 17.86) ตามลำดับ

ตารางที่ 5 การเปรียบเทียบทักษะทางภาษาของเด็กปฐมวัยก่อน และหลังการทดลองด้วยกิจกรรมการเรียนรู้แบบร่วมมือของผู้ปกครอง โดยภาพรวมและรายด้าน โรงเรียน E (N=24)

ทักษะทางภาษา	ก่อนการทดลอง		หลังการทดลอง		การเปลี่ยนแปลง	
	μ	σ	μ	σ	\bar{D}	ร้อยละ
1. ด้านการฟัง	6.00	1.32	8.42	0.50	2.42	20.25
2. ด้านการพูด	3.13	1.42	6.54	1.21	3.41	28.54
3. ด้านการอ่าน	5.58	0.50	8.08	0.83	2.50	20.92
4. ด้านการเขียน	4.92	0.89	8.54	0.72	3.62	30.29
รวม	19.63	4.13	31.58	3.26	11.95	100.00

จากตารางที่ 5 การเปรียบเทียบทักษะทางภาษาของเด็กปฐมวัยด้วยกิจกรรมการเรียนรู้แบบร่วมมือของผู้ปกครอง พบว่า เด็กปฐมวัยโรงเรียน E มีทักษะทางภาษาโดยภาพรวมและรายด้าน คือ ด้านการฟัง ด้านการพูด ด้านการอ่าน และด้านการเขียน หลังการทดลองสูงกว่าก่อนการทดลอง แสดงว่าการจัดกิจกรรมที่ผู้ปกครองมีส่วนร่วมช่วยพัฒนาทักษะทางภาษาของเด็กปฐมวัยได้ และเมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ทักษะทางภาษา ด้านการเขียน มีการเปลี่ยนแปลงมากเป็นอันดับแรก (ร้อยละ 30.29) รองลงมา คือ ทักษะด้านการพูด (ร้อยละ 28.54) ทักษะด้านการอ่าน (ร้อยละ 20.92) และทักษะด้านการฟัง (ร้อยละ 20.25) ตามลำดับ

ตารางที่ 6 ทักษะทางภาษาของเด็กปฐมวัยโดยภาพรวมและรายด้าน ก่อนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้แบบร่วมมือ ของผู้ปกครอง (N=101)

ทักษะทางภาษา	โรงเรียน A		โรงเรียน B		โรงเรียน C		โรงเรียน D		โรงเรียน E	
	μ	σ								
ด้านการฟัง	5.86	1.12	5.57	0.94	6.00	1.38	6.40	1.81	6.00	1.32
ด้านการพูด	3.28	1.05	3.43	1.09	3.09	1.44	2.40	1.41	3.13	1.42
ด้านการอ่าน	5.58	0.81	5.50	0.76	5.59	0.50	5.60	0.55	5.58	0.50
ด้านการเขียน	4.81	0.98	5.00	1.11	4.82	0.85	4.60	0.55	4.92	0.89
รวม	19.53	3.96	19.50	3.90	19.50	4.17	19.00	4.32	19.63	4.13

จากตารางที่ 6 ผลการเรียนรู้ของเด็กปฐมวัยโดยภาพรวมและรายด้าน ก่อนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้แบบร่วมมือของผู้ปกครอง พบว่า โดยภาพรวมเด็กปฐมวัยมีทักษะทางภาษาแตกต่างกัน สามารถจำแนกเป็นรายด้านได้ ดังนี้ 1) ด้านการฟัง มีค่าเฉลี่ยสูงสุดที่สุด คือ โรงเรียน D ($\mu = 6.40$) รองลงมา คือ โรงเรียน C และโรงเรียน E ($\mu = 6.00$) โรงเรียน A ($\mu = 5.86$) และโรงเรียน B ($\mu = 5.57$) ตามลำดับ

2) ด้านการพูด มีค่าเฉลี่ยสูงสุดที่สุด คือ โรงเรียน B ($\mu = 3.43$) รองลงมา คือ โรงเรียน A ($\mu = 3.28$) โรงเรียน E ($\mu = 3.13$) โรงเรียน C ($\mu = 3.09$) และโรงเรียน D ($\mu = 2.40$) ตามลำดับ 3) ด้านการอ่าน มีค่าเฉลี่ยสูงสุดที่สุด คือ โรงเรียน C ($\mu = 5.60$) รองลงมา คือ โรงเรียน C ($\mu = 5.59$) โรงเรียน A และโรงเรียน E ($\mu = 5.58$) โรงเรียน B ($\mu = 5.50$) ตามลำดับ 4) ด้านการเขียน มีค่าเฉลี่ยสูงสุดที่สุด คือ โรงเรียน B ($\mu = 5.00$) รองลงมา คือ โรงเรียน E ($\mu = 4.92$) โรงเรียน C ($\mu = 4.82$) โรงเรียน A ($\mu = 4.81$) และ โรงเรียน D ($\mu = 4.60$) ตามลำดับ

ตารางที่ 7 ทักษะทางภาษาของเด็กปฐมวัยโดยภาพรวม และรายด้าน หลังการจัดกิจกรรมการเรียนรู้แบบร่วมมือของผู้ปกครอง (N=101)

ทักษะทางภาษา	โรงเรียน A		โรงเรียน B		โรงเรียน C		โรงเรียน D		โรงเรียน E	
	μ	σ								
ด้านการฟัง	8.83	0.61	8.71	0.61	8.45	0.73	8.40	0.55	8.42	0.50
ด้านการพูด	7.03	1.05	7.07	0.92	8.36	0.49	5.80	0.84	6.54	1.21
ด้านการอ่าน	8.56	0.84	8.79	0.89	6.45	1.22	8.00	0.71	8.08	0.83
ด้านการเขียน	8.46	0.70	8.64	0.74	8.23	0.81	8.00	0.71	8.54	0.72
รวม	32.88	3.20	33.21	3.16	31.49	3.35	30.20	2.81	34.66	3.26

จากตารางที่ 1.7 ผลการเรียนรู้ของเด็กปฐมวัยโดยภาพรวมและรายด้าน หลังการจัดกิจกรรมพบว่า เด็กปฐมวัยมีทักษะทางภาษาแตกต่างกัน สามารถจำแนกเป็นรายด้าน ได้ดังนี้ 1) ด้านการฟัง มีค่าเฉลี่ยสูงสุดที่สุด คือ โรงเรียน A ($\mu = 8.83$) รองลงมา คือ โรงเรียน B ($\mu = 8.71$) โรงเรียน C ($\mu = 8.45$) โรงเรียน E ($\mu = 8.42$) และโรงเรียน D ($\mu = 8.40$) ตามลำดับ 2) ด้านการพูด มีค่าเฉลี่ยสูงสุดที่สุด คือ โรงเรียน C ($\mu = 8.36$) รองลงมา คือ โรงเรียน B ($\mu = 7.07$) โรงเรียน A ($\mu = 7.03$) โรงเรียน E ($\mu = 6.54$) และโรงเรียน D ($\mu = 5.80$) ตามลำดับ 3) ด้านการอ่าน มีค่าเฉลี่ยสูงสุดที่สุด คือ โรงเรียน B ($\mu = 8.79$) รองลงมา คือโรงเรียน A ($\mu = 8.56$) โรงเรียน E ($\mu = 8.08$) โรงเรียน D ($\mu = 8.00$) และโรงเรียน C ($\mu = 6.45$) ตามลำดับ 4) ด้านการเขียนมีค่าเฉลี่ยสูงสุดที่สุด คือ โรงเรียน B ($\mu = 8.64$) รองลงมา คือ โรงเรียน E ($\mu = 8.54$) โรงเรียน A ($\mu = 8.46$) โรงเรียน C ($\mu = 8.23$) และโรงเรียน D ($\mu = 8.00$) ตามลำดับ

ตารางที่ 8 การเปลี่ยนแปลงทักษะทางภาษาของเด็กปฐมวัยโดยภาพรวมและรายด้านของการจัดกิจกรรมการเรียนรู้แบบร่วมมือของผู้ปกครอง (N=101)

ทักษะทาง ภาษา	โรงเรียน A		โรงเรียน B		โรงเรียน C		โรงเรียน D		โรงเรียน E	
	\bar{D}	ร้อยละ								
ด้านการฟัง	3.14	22.90	3.14	22.90	2.45	20.43	2.00	17.86	2.42	20.25
ด้านการพูด	3.64	26.55	3.64	26.55	5.27	43.96	3.40	30.36	3.41	28.54
ด้านการอ่าน	3.29	24.00	3.29	24.00	0.86	7.17	2.40	21.42	2.50	20.92
ด้านการเขียน	3.64	26.55	3.64	26.55	3.41	28.44	3.40	30.36	3.62	30.29
รวม	13.71	100.00	13.71	100.00	11.99	100.00	11.20	100.00	11.95	100.00

จากตารางที่ 8 ทักษะทางภาษาของเด็กปฐมวัยโดยภาพรวมและรายด้าน พบว่าการทดลองมีการเปลี่ยนแปลงของค่าเฉลี่ยแตกต่างกัน จำแนก ได้ ดังนี้ 1) ด้านการฟัง มีการเปลี่ยนแปลงสูงสุดคือ โรงเรียน A และ B (\bar{D} = 3.14, ร้อยละ 22.90) รองลงมา คือ โรงเรียน C (\bar{D} = 2.45, ร้อยละ 20.43) โรงเรียน E (\bar{D} = 2.42, ร้อยละ 20.25) และโรงเรียน D (\bar{D} = 2.00, ร้อยละ 17.86) ตามลำดับ 2) ด้านการพูด มีการเปลี่ยนแปลงสูงสุดคือ โรงเรียน C (\bar{D} = 5.27, ร้อยละ 43.96) รองลงมา คือ โรงเรียน A และ B (\bar{D} = 3.64, ร้อยละ 26.55) โรงเรียน E (\bar{D} = 3.41, ร้อยละ 28.54) และโรงเรียน D (\bar{D} = 3.40, ร้อยละ 30.36) ตามลำดับ 3) ด้านการอ่านมีการเปลี่ยนแปลง สูงที่สุดคือ โรงเรียน A และ B (\bar{D} = 3.29, ร้อยละ 24.00) รองลงมา คือ โรงเรียน E (\bar{D} = 2.50, ร้อยละ 20.92) โรงเรียน D (\bar{D} = 2.40, ร้อยละ 21.42) และโรงเรียน C (\bar{D} = 0.86, ร้อยละ 7.17) ตามลำดับ 4) ด้านการเขียน มีการเปลี่ยนแปลงสูงสุดคือโรงเรียน A และ B (\bar{D} = 3.64, ร้อยละ 26.55) รองลงมาคือ โรงเรียน E (\bar{D} = 3.62, ร้อยละ 30.29) โรงเรียน C (\bar{D} = 3.41, ร้อยละ 28.44) และโรงเรียน D (\bar{D} = 3.40, ร้อยละ 30.36) ตามลำดับ

ตารางที่ 9 ผลการประเมินความเข้าใจของผู้ปกครอง เกี่ยวกับการส่งเสริมการเรียนรู้ของเด็กปฐมวัย

ข้อความ	μ	σ	ระดับความเข้าใจ
ธรรมชาติของเด็กปฐมวัย			
1. เด็กปฐมวัยคือผู้ใหญ่ตัวเล็ก ๆ	0.87	8.60	ดีมาก
2. เด็กปฐมวัยไร้ความสามารถ	0.94	9.15	ดีมาก
3. เด็กปฐมวัยต้องการความช่วยเหลืออยู่ตลอดเวลา	0.91	8.94	ดีมาก
4. เด็กปฐมวัยชอบความอิสระ	0.84	8.30	ดีมาก
5. เด็กปฐมวัยต้องดูแล ป้อนข้าวป้อนน้ำ	0.95	9.40	ดีมาก
6. เด็กปฐมวัย อยากรู้อยากเห็นสิ่งต่างๆ รอบตัวและใช้ถามบ่อยๆ	0.97	9.60	ดีมาก
7. เด็กปฐมวัยช่างพูด ช่างคุย ร่าเริงแจ่มใส	0.95	9.40	ดีมาก
รวม	0.92	9.05	ดีมาก
การเรียนรู้ของเด็กปฐมวัย			
1. เด็กปฐมวัยชอบเล่นและลองทำสิ่งต่างๆ อยู่เสมอ	0.95	9.40	ดีมาก
2. เด็กปฐมวัยจำเป็นต้องส่งเสริมพัฒนาการมากกว่าการฝึกอ่านออกเขียนได้	0.89	8.80	ดีมาก
3. เด็กปฐมวัยต้องการเรียนรู้ด้วยความสุข	0.95	9.40	ดีมาก
4. เด็กปฐมวัยมีจิตสร้างสรรค์และแก้ปัญหาได้	0.95	9.40	ดีมาก
5. การจัดกิจกรรมต้องคำนึงถึงความสามารถของเด็กปฐมวัย	0.89	8.80	ดีมาก
6. เด็กปฐมวัยเรียนรู้สิ่งต่างๆ จากการเล่น	0.99	9.80	ดีมาก
7. เด็กปฐมวัยรู้จักสังเกต ค้นคว้า และใช้ความคิดหาเหตุผล	0.97	9.60	ดีมาก
8. เด็กเรียนรู้การใช้ภาษาจากชีวิตประจำวัน	1.00	9.90	ดีมาก
9. เด็กมีความสุขกับการวาดภาพ	0.95	9.40	ดีมาก
10. เด็กเรียนรู้คณิตศาสตร์จากสิ่งต่างๆ รอบตัว	0.91	8.94	ดีมาก
11. เด็กปฐมวัยมีความสุขกับการสอนแบบอ่าน เขียน	0.96	9.50	ดีมาก
รวม	0.95	9.36	ดีมาก
การประเมินผลการเรียนรู้ของเด็กปฐมวัย			
1. เด็กปฐมวัยสามารถวัยที่สามารถเข้าใจสิ่งต่างๆ ได้ดี	1.00	9.90	ดีมาก
2. เด็กปฐมวัยรู้จักบทบาทการปฏิบัติตัวของชายและหญิง	0.95	9.40	ดีมาก
3. เด็กเรียนรู้ได้ดีต้องมีผลการเรียนที่ดี	0.95	9.40	ดีมาก
4. เด็กเขียนหนังสือกลับข้างเพราะกล้ามเนื้อยังไม่แข็งแรง	0.96	9.50	ดีมาก
5. เด็กสามารถทำตามคำสั่งของผู้ปกครองได้	1.00	9.90	ดีมาก
6. เด็กสามารถ บอกชื่อภาพ หรือเล่าเรื่องเล่าจากภาพที่วาดได้	1.00	9.90	ดีมาก
7. เด็กสามารถพูดคุยกับผู้ปกครองเกี่ยวกับเรื่องที่เด็กชอบได้	0.97	9.60	ดีมาก
รวม	0.98	9.66	ดีมาก
ภาพรวมทั้งสิ้น	0.95	9.36	ดีมาก

จากตารางที่ 9 พบว่า ผู้ปกครองที่ได้เข้าร่วมกิจกรรมมีความเข้าใจเกี่ยวกับการส่งเสริมทักษะทางภาษาของเด็กปฐมวัย ซึ่งแบ่งออกเป็น 3 ด้าน คือ ธรรมชาติของเด็กปฐมวัย การเรียนรู้ของเด็กปฐมวัย และการประเมินผลการเรียนรู้ของเด็ก ในภาพรวมผู้ปกครองส่วนใหญ่มีความเข้าใจเกี่ยวกับการส่งเสริมการเรียนรู้ของเด็กปฐมวัยระดับ ดีมาก ($\mu = 0.95$, $\sigma = 9.36$) และเมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่าการประเมินผลการเรียนรู้ของเด็ก ($\mu = 0.98$, $\sigma = 9.66$) มีค่าเฉลี่ยมากที่สุด รองลงมาคือการเรียนรู้ของเด็กปฐมวัย ($\mu = 0.95$, $\sigma = 9.63$) และธรรมชาติของเด็กปฐมวัย ($\mu = 0.92$, $\sigma = 9.05$) ตามลำดับ แสดงว่าการจัดกิจกรรมการเรียนรู้แบบร่วมมือของผู้ปกครองช่วยสร้างความเข้าใจแก่ผู้ปกครองเกี่ยวกับการส่งเสริมการเรียนรู้ของเด็กปฐมวัยได้

อภิปรายผล

จากผลการศึกษา พบว่า การจัดกิจกรรมการเรียนรู้แบบร่วมมือของผู้ปกครองช่วยพัฒนาทักษะทางภาษาของเด็กปฐมวัยได้ และช่วยสร้างความเข้าใจแก่ผู้ปกครองเกี่ยวกับการส่งเสริมการเรียนรู้ของเด็กปฐมวัยได้ สามารถอภิปรายได้ ดังนี้

1. ชุดกิจกรรมการเรียนรู้แบบร่วมมือของผู้ปกครอง เป็นกิจกรรมที่มุ่งเน้นให้เด็กได้เรียนรู้ผ่านการเล่นด้วยตนเองผ่านสื่อ วัสดุ/อุปกรณ์ที่มีความปลอดภัย คณะระดับความง่ายของกิจกรรมเพื่อตอบสนอง ความแตกต่างระหว่างบุคคล โดยสอดคล้องกับ Halonan กล่าวว่า ให้ความสำคัญกับความสนใจกับช่วงเวลาที่สำคัญ (Critical period) ซึ่งมีความสัมพันธ์กับพฤติกรรมการเรียนรู้ พฤติกรรมบางอย่างเกิดขึ้นในช่วงเวลาสั้นๆ ในช่วงเวลาสำคัญที่สิ่งมีชีวิตสามารถเรียนรู้สิ่งใดสิ่งหนึ่งเป็นพิเศษและเป็นพฤติกรรมที่ค่อนข้างคงที่ เปลี่ยนแปลงค่อนข้างยาก ในกรณีที่บุคคลขาดโอกาสในการเรียนรู้ประสบการณ์ในช่วงเวลาสำคัญดังกล่าวไปแล้วจะทำให้บุคคลนั้นเรียนรู้พฤติกรรมเฉพาะได้โดยยากหรืออาจไม่สามารถเรียนรู้พฤติกรรมนั้นได้อีกต่อไป และ Bruner เสนอหลักการเรียนรู้ว่า จะเกิดผู้เรียนเมื่อผู้เรียนรับรู้และสนใจ เกิดความกระหายใคร่รู้ โดยค้นพบว่า การเรียนรู้เกิดจากเรียนมีปฏิสัมพันธ์กับสิ่งแวดล้อม การเปลี่ยนแปลงนี้เกิดขึ้นในตัวของผู้เรียนและในสิ่งแวดล้อมด้วย และผู้เรียนแต่ละคนมีประสบการณ์และพื้นฐานความรู้ต่างกัน (Halonan และ Bruner อ้างอิงใน Audumtummanupad & Vinitasatid, 2013) จากแนวคิดการจัดการเรียนรู้สำหรับเด็กปฐมวัยนั้นเห็นได้ว่า วัยเด็กเป็นวัยทองแห่งการเรียนรู้ เพราะเด็กมีความอยากรู้อยากเห็น อยากรู้อยากทดลองตลอดเวลา ดังนั้นสื่อและสภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อการเรียนรู้ของเด็กจึงเป็นสิ่งสำคัญ Paritatum (2013) เสนอว่า การเรียนรู้เรื่องใดๆ ประกอบด้วย 3 กระบวนการด้วยกัน คือ การรับข้อมูล การคิด และการนำไปใช้ เมื่อผู้เรียนผ่านองค์ประกอบสามอย่างการรับรู้ก็จะกลายเป็นการเรียนรู้ที่สมบูรณ์แบบ และมนุษย์จะเรียนรู้ได้ดีเมื่อมีการตอบสนองและได้แสดงออกซึ่งความรู้และความเข้าใจต่อบุคคลอื่น ซึ่งความต้องการในการแสดงออกของความคิดทั้งการพูดคุย ปรัชญาปัญหา เด็กได้มีโอกาสคุยกับคนในบ้านรับรู้รับฟังช่วยแก้ปัญหา จะช่วยชัดเจนความรู้สึกลึกซึ้งได้อีกด้วย (Pinyoanurmapong, 2010) การสอนภาษาให้แก่

เด็กต้องสัมพันธ์กับพัฒนาการทางภาษาตามวัยของเด็ก การเปิดโอกาสให้เด็กพูดจะพัฒนาภาษาเด็กได้มาก เด็กควรได้พูดคำเก่า และพูดถึงคำใหม่ ศัพท์ใหม่ โดยเสริมตามลำดับความสามารถด้วยการสนทนาหรือเล่นเกมคำ การให้เด็กได้เห็นความ สัมพันธ์ของคำหรือมโนทัศน์ เพราะเด็กปฐมวัยเป็นวัยของการพัฒนาสมอง ความสามารถทางภาษาของเด็กจะเพิ่มขึ้นตามลำดับ ผู้ปกครองควรฝึกให้เด็กฟังเด็กพูดด้วยการเล่านิทาน ตั้งคำถาม ฟังคำตอบ และฝึกให้เด็กเขียนด้วยการวาดภาพ ซึ่งการสอนภาษาสามารถทำได้ทุกที่ รวมถึงกิจกรรมที่เด็กทำร่วมกับผู้ปกครองตามคำแนะนำในชุดกิจกรรม เด็กจะได้เรียนรู้ภาษาไปพร้อมกับการเรียนรู้ด้านอื่นๆ ด้วยประสาทสัมผัสทั้ง 5 ทำให้เด็กได้เรียนรู้สิ่งต่างๆ ได้ดี ประกอบกับมีผู้ปกครองคอยกระตุ้น ให้กำลังใจ และสนองตอบความสนใจของเด็ก ทำให้เด็กเกิดความมั่นใจ รู้สึกภาคภูมิใจกับการที่มีความอยากรู้อยากเห็น ซึ่งการเรียนรู้ที่ดีควรได้รับจากประสบการณ์ตรง เด็กจะได้แสดงความคิดเห็น จินตนาการ การรับรู้สิ่งต่างๆ ด้วยตนเอง ทำให้เกิดพัฒนาการทางสติปัญญา และภาษาได้เป็นอย่างดี และจากผลงานวิจัยของ Edwards และ Cutter-Mackenzie (Kamharnsoontorn & Sangchan, 2016) ที่ทำการศึกษาวิจัยเกี่ยวกับรูปแบบการสอนในระดับปฐมวัยเพื่อทำความเข้าใจรูปแบบการสอนด้วยวิธีการเล่น และนำไปบูรณาการกับวิธีการสอนให้เกิดวิธีการที่ดีที่สุดในการเรียนรู้อย่างยั่งยืนในเด็กปฐมวัย ผลการวิจัย พบว่า การเล่นเป็นพื้นฐานในการเรียนรู้ของเด็กให้เกิดการเรียนรู้จากพื้นฐานจนสามารถเกิดการเรียนรู้อย่างลึกซึ้งได้ และ Montessori กล่าวว่า ประสบการณ์ที่ได้สัมผัสกับสิ่งแวดล้อมโดยตรง การพัฒนากล้ามเนื้อมัดใหญ่ และกล้ามเนื้อมัดเล็กมีการพัฒนาแบบเป็นคู่ขนานกัน ขาทำงานสำหรับการเคลื่อนที่และทรงตัว แต่มือจะเปลี่ยนเป็นการทำงานเพื่อสื่อความคิด ความรู้สึก และปัญญา จากการทำไปสู่การที่นี้ ทั้งสี่เป็นอิสระต่อกัน “มือคือ เส้นทางไปสู่การเรียนรู้ หรือมือคือครูที่สำคัญ” และ Gezell เชื่อว่า ความพร้อมทางกายภาพกระตุ้นให้เกิดพฤติกรรมขึ้น ดังนั้นการเรียนรู้เกิดขึ้นเมื่อร่างกายมีความพร้อม หรือมีวุฒิภาวะเท่านั้น หากร่างกายยังไม่พร้อมหรือยังไม่มีความพร้อม การฝึกฝนหรือการเรียนรู้ย่อมไม่มีประโยชน์ (Montessori และ Gezell อ้างอิงใน Ministry of Education, 2009) ดังนั้นการจัดกิจกรรมที่ส่งเสริมทักษะทางภาษาสำหรับเด็กปฐมวัยควรเป็นไปอย่างบูรณาการทักษะอื่นๆ เข้ารวมด้วยเพื่อให้เด็กเกิดการเรียนรู้แบบองค์รวมผ่านการเล่น ไม่ควรแยกเน้นทักษะใดทักษะหนึ่ง ซึ่งจะทำให้เด็กเกิดความเครียดที่เป็นตัวขัดขวางการเรียนรู้ของเด็ก การเปิดโอกาสให้เด็กได้ปฏิสัมพันธ์กับสื่อ การปฏิสัมพันธ์กับบุคคลที่อยู่ในวัยเดียวกัน และบุคคลต่างวัยอย่างอิสระ ภายใต้สภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อการเรียนรู้จะทำให้การเรียนรู้ของเด็กมีประสิทธิภาพมากขึ้น

2. การจัดกิจกรรมที่ให้ผู้ปกครองได้มีส่วนร่วม เป็นกิจกรรมที่ออกแบบให้ผู้ปกครองและเด็กปฐมวัยร่วมกันใช้เวลาในการปฏิบัติกิจกรรมที่บ้านของตนเอง เพื่อส่งเสริมให้ผู้ปกครองและเด็กได้ปฏิสัมพันธ์กันอย่างใกล้ชิด ทั้งยังช่วยส่งเสริมพัฒนาการทางสติปัญญา เนื่องจากพัฒนาการทางสติปัญญาจะพัฒนาได้ดีหากเด็กได้ปฏิสัมพันธ์กับวัตถุและบุคคลอย่างมีความสุข ซึ่งสอดคล้องกับแนวคิดของ Erikson (อ้างอิงใน Audumtummanupad & Vinitasitid, 2013) เน้นความสำคัญทางสังคมและวัฒนธรรม สัมพันธภาพระหว่างบุคคลกับผู้อื่นในสังคมจะส่งผลโดยตรงต่อพัฒนาการทางสังคมของบุคคล แล้วหล่อหลอมเป็นบุคลิกภาพ และการปรับตัวระหว่างตนเอง โดยให้ความสำคัญกับบุคคลทางสังคมที่มีอิทธิพลในแต่ละช่วง

ชีวิตแตกต่างกันไป เช่น ในวัยทารกบุคคลที่สำคัญคือ มารดา หรือผู้ทำหน้าที่อบรมเลี้ยงดู ส่วนในช่วงเรียนบุคคลสำคัญคือ ครู ส่วนในวัยรุ่น บุคคลสำคัญ คือ กลุ่มเพื่อน ในวัยผู้ใหญ่ตอนต้นบุคคลสำคัญ คือ เพื่อนสนิท คู่รัก ในวัยผู้ใหญ่ตอนปลาย บุคคลสำคัญ คือ คู่สมรส บุคคลในครอบครัว รวมถึงเพื่อนร่วมวัยและบุคคลอื่นๆ ในสังคม ซึ่งสอดคล้องกับ Morrison (1987 อ้างอิงใน Bhulpat, et al., 2010) กล่าวว่า ถ้าพ่อแม่มีความรู้ความเข้าใจดีขึ้น การปฏิสัมพันธ์กับลูกก็ย่อมมีความหมายยิ่งขึ้น อันส่งผลให้ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของเด็กสูงขึ้นตามไปด้วย และในชีวิตประจำวันของเด็กก็จะมีความสำเร็จไปด้วย และ Nouwalungsri, et al. (2015) กล่าวว่า เด็กปฐมวัยเป็นช่วงสำคัญในการพัฒนารากฐานความสำเร็จของชีวิต สมองมีการพัฒนาอย่างรวดเร็ว ดังนั้นการจัดสภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อการเรียนรู้ ให้เด็กได้ปฏิสัมพันธ์ระหว่างบุคคลและสิ่งแวดล้อมรอบตัวนั้นจะช่วยกระตุ้นกระบวนการคิด ผู้ปกครองถือว่าเป็นสื่อที่มีความสำคัญที่สุดสำหรับลูกซึ่งโรงเรียนและบ้านควรมีการพัฒนาเด็กในทิศทางเดียวกัน จากผลการวิจัยของ Rinaldi และ Howe (2011) ศึกษาเรื่องรูปแบบการอบรมเลี้ยงดูของพ่อแม่และความสัมพันธ์กับการปรับพฤติกรรมภายนอกและภายในของเด็ก เพื่อวิเคราะห์พฤติกรรมการปรับตัวของเด็กจากวิธีการเลี้ยงดูลูกในแต่ละวิธีของพ่อแม่ จากการศึกษา พบว่า มีความสัมพันธ์ระหว่างรูปแบบการเลี้ยงดูกับพฤติกรรม และผลที่เกิดจากการเลี้ยงดูแต่ละวิธี เด็กปฐมวัยมีพฤติกรรมที่แสดงออกแตกต่างกัน ซึ่ง Vygotsky (1934. อ้างอิงใน Cotakun, 2013) เน้นความสำคัญของวัฒนธรรมและสังคม จะต้องเข้าใจวัฒนธรรมที่เด็กได้รับจากการอบรม เลี้ยงดู สถาบันสังคมต่างๆ ตั้งแต่ครอบครัวขึ้นไป มีบทบาทที่สำคัญที่จะช่วยให้เด็กได้เรียนรู้ และมีอิทธิพลต่อพัฒนาการทางเชาวน์ปัญญา จะสูงขึ้นตามศักยภาพของแต่ละบุคคลได้ เมื่อได้รับการช่วยเหลือจากผู้ใหญ่ หรือผู้ที่อยู่ใกล้ชิดกับเด็ก เช่น ญาติ หรือเพื่อนวัยเดียวกัน เป็นต้น ทั้งนี้ยังได้เสนอหลักการพื้นฐานของวิธีการสอน ดังนี้ 1) ผู้เรียนเป็น ผู้ลงมือกระทำ (Active) และต้องมีส่วนร่วมในการเรียนรู้ 2) การเรียนรู้ทุกชนิด เกิดจากการมีปฏิสัมพันธ์ทางสังคมถือว่าสังคมเป็นแหล่งสำคัญของการเรียนรู้ 3) ผู้เรียนเรียนรู้ได้ดีมากหากมีคนช่วย 4) ผู้เรียนทุกคนมี “Zone of Proximal Development” การปฏิสัมพันธ์กับผู้เรียนจึงสำคัญมาก 5) การพูดอย่างรู้คิดภายในหรือคิดในใจ การวิจัย พบว่า ผู้ที่แก้ปัญหาได้ดีใช้ Inner speech ในการวางแผนการทำงานหรือแก้ปัญหา Ana Isabel Pinto, Manuela Pessanha และ Cecilia Aguiar (2012) ศึกษาเกี่ยวกับการจัดสภาพแวดล้อม ว่าส่งผลต่อการเรียนรู้ภาษาของเด็กปฐมวัยหรือไม่ ผลการวิจัยพบว่า สภาพแวดล้อมที่บ้านมีความสัมพันธ์เชิงบวก มีผลต่อคุณภาพการรับรู้ด้านภาษาของเด็กปฐมวัย Kamhansoontorn & Sangchan (2016) สอดคล้องกับงานวิจัยของ Khaengkhan, et al. (2015) แสดงให้เห็นว่า การจัดกิจกรรมให้ผู้ปกครอง มีส่วนร่วมตั้งอยู่บนพื้นฐานของการสร้างความสัมพันธ์อันดี และกิจกรรมต่างๆ ที่จัดขึ้นอยู่กับทางโรงเรียนเพื่อให้เหมาะสมกับสภาพสังคมครอบครัว และความเชื่อของผู้ปกครอง ซึ่งโรงเรียนต้องชี้แจงให้ผู้ปกครองเห็นความสำคัญของการมีส่วนร่วม และการจัดกิจกรรมให้ตรงความต้องการของเด็กและผู้ปกครอง การจัดกิจกรรมเพื่อส่งเสริมให้ผู้ปกครองร่วมปฏิบัติกิจกรรมนั้น บรรยากาศหรือสภาพแวดล้อมในขณะที่เด็กเล่นหรือกำลังเรียนรู้เป็นอีกสิ่งหนึ่งที่สำคัญ เพราะบรรยากาศเป็นอิสระ อบอุ่นเป็นกันเอง จะทำให้เด็กรู้สึกปลอดภัย และมีความสุขต่อการทำกิจกรรม

การเล่น ซึ่งส่งผลต่อการเรียนรู้ที่ดีที่สุดด้วย และงานวิจัยของ (Srisumaung, 2015) ศึกษาแบบการมีส่วนร่วมของผู้ปกครองในการพัฒนาการเรียนการสอนสำหรับเด็กนักเรียนระดับประถมศึกษาโรงเรียนสาธิตละอออุทิศ มหาวิทยาลัยราชภัฏสวนดุสิต พบว่า ผู้ปกครองของนักเรียนที่มีอายุ อาชีพ ระดับการศึกษาสูงสุด และรายได้ต่อครอบครัวต่างกัน มีระดับการมีส่วนร่วมในกิจกรรมให้ความรู้ผู้ปกครองในการเสริมสร้างประสบการณ์แก่นักเรียน ที่บ้านในการเสริมสร้างประสบการณ์แก่นักเรียนไม่แตกต่างกัน แต่การมีส่วนร่วมในการสนับสนุนโรงเรียนแตกต่างกัน ผู้ปกครองที่มีเพศต่างกัน มีระดับการมีส่วนร่วมไม่แตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ .05 จากการสังเกตการดำเนินการวิจัย พบว่า ในระยะแรกผู้ปกครองยังมีความกังวลไม่มั่นใจในการปฏิบัติกิจกรรมร่วมกับเด็ก ดังนั้นผู้วิจัยต้องมีความเข้าใจในกิจกรรม และคอยสนทนากลึงปัญหาที่ผู้ปกครองสงสัยเกี่ยวกับกิจกรรม จึงจะสามารถให้คำแนะนำเกี่ยวกับปัญหาที่เกิดขึ้นระหว่างการทดลองได้ การเลือกวัสดุอุปกรณ์สำหรับใช้ในกิจกรรมควรคำนึงถึงวัย และความปลอดภัยของเด็ก คู่มือกิจกรรมในการดำเนินกิจกรรมผู้วิจัยควรควรระบุให้ชัดเจนว่าผู้ปกครองต้องให้ความช่วยเหลือส่วนใดของกิจกรรมบ้าง และควรใช้ภาษาที่เข้าใจง่ายเพื่อให้เกิดประโยชน์สูงสุดในการทำกิจกรรมหลักจากการทำกิจกรรมครบ 12 สัปดาห์ ทักษะทางภาษาของเด็กปฐมวัยบางคนสูงขึ้นมากน้อยต่างกัน อาจเป็นเพราะความแตกต่างของผู้ปกครองในการปฏิบัติกิจกรรม และเด็กบางคนผู้ปกครองต้องไปทำงานนอกบ้านเด็กจึงได้รับความดูแลจากผู้ใหญ่ในบ้านน้อย ผู้ปกครองบางคนอาจมีอายุมากจึงส่งผลให้บางกิจกรรมอาจยังเป็นเรื่องยาก บางครั้งผู้ปกครองไม่มีเวลาศึกษาเอกสาร และการปฏิบัติกิจกรรมไม่บรรลุผลตามวัตถุประสงค์ จึงผลต่อการพัฒนาทักษะทางภาษาของเด็กคนแตกต่างกัน และผู้ปกครองส่วนใหญ่เข้าใจในแนวทางการส่งเสริมพัฒนาการของเด็กปฐมวัยการปฏิบัติกิจกรรมในชุดกิจกรรม ทำให้ผู้ปกครองและครูได้เห็นพัฒนาการของเด็กตามสภาพจริง และครูสามารถนำผลไปเป็นข้อมูลพื้นฐานในการส่งเสริมพัฒนาการเด็กเป็นรายบุคคลได้ ดังนั้นการจัดกิจกรรมส่งเสริมการเรียนรู้ของเด็กปฐมวัยโดยให้ผู้ปกครองเข้ามามีส่วนร่วมในกระบวนการใดกระบวนการหนึ่ง เพื่อส่งเสริมพัฒนาการเด็กให้เติบโตของเด็กปฐมวัยให้มีทักษะพื้นฐานของชีวิตเพื่อความอยู่รอดอย่างยั่งยืนสมบูรณ์นั้น ครูหรือสถานศึกษาควรออกแบบกิจกรรมที่มีความหลากหลาย เพื่อตอบสนองความต้องการของเด็ก ความต้องการของผู้ปกครอง ความแตกต่างของแต่ละครอบครัว โดยคำนึงประเพณี และวัฒนธรรม ความเชื่อ ค่านิยม ของชุมชนหรือท้องถิ่นนั้นๆ ซึ่งการเข้าร่วมกิจกรรมของโรงเรียนควรเป็นไปด้วยความพึงพอใจของผู้ปกครอง ไม่ควรบังคับหรือเป็นผลึกเป็นภาระของผู้ปกครอง

ข้อเสนอแนะ

1. ควรมีการศึกษากิจกรรมที่ผู้ปกครองมีส่วนร่วมในรูปแบบอื่น ที่มีผลต่อทักษะด้านต่างๆ เช่น ทักษะทางด้านคณิตศาสตร์ วิทยาศาสตร์ เป็นต้น
2. ควรมีการศึกษากิจกรรมที่ฝึกให้เด็กได้แสดงออกทางความคิดและความสามารถของตนเอง ที่ส่งผลต่อทักษะทางภาษา
3. ควรทำการวิจัยศึกษา ติดตาม เพื่อส่งเสริมการทำงานร่วมกันระหว่างครู ผู้ปกครอง และเด็กปฐมวัย อย่างต่อเนื่อง

References

- กระทรวงศึกษาธิการ. (2552). *การส่งเสริมศักยภาพทางภาษาและกรเรียนรู้สำหรับเด็กปฐมวัย*. กรุงเทพฯ: ชุมชนุสหกรณการเกษตรแห่งประเทศไทย จำกัด.
- กุลยา ตันติผลลาชีวะ. (2552). *การศึกษาสำหรับผู้ปกครองเด็กปฐมวัย*. กรุงเทพฯ: เบรน-เบส บุคส์.
- จิระพันธ์ พูลพัฒน์. (2558). การเป็นผู้นำทางการศึกษาปฐมวัย. *วารสารวิจัย มสค สาขามนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์*, 11(1), 1-16.
- จิระพันธ์ พูลพัฒน์ และคณะ. (2553). *ปฐมวัย: ครูยุคใหม่ไทยเข้มแข็ง*. กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์แห่งจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- เต็มสิริ เนาวรังสี และคณะ. (2558). *การสร้างความสัมพันธ์ระหว่างสถานศึกษา บ้านและชุมชน*. กรุงเทพฯ: มหาวิทยาลัยสวนดุสิต.
- นิชรา เรืองดารกานนท์. (2554). *ปัจจัยที่กระทบต่อพัฒนาการของเด็ก*. กรุงเทพฯ: บริษัท ปียอนด์ เอ็นเทอร์ไพรซ์ จำกัด.
- ปัทตดา ภริตาธรรม. (2556). *ครอบครัวพื้นฐานความเป็นอัจฉริยะ หมายเลข 1*. กรุงเทพฯ: แพรธรรม.
- ปนรรฐพร คำหาญสุนทร และวิภารัตน์ แสงจันทร์. (2559). การพัฒนาเว็บไซต์ฐานความรู้ด้านการศึกษาปฐมวัย. *วารสารวิจัย มสค สาขามนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์*, 12(1), 27-40.
- ประวิชญา แข่งขัน และคณะ. (2557). *การมีส่วนร่วมของผู้ปกครองในการจัดกิจกรรมส่งเสริมพัฒนาการกล้ามเนื้อมัดเล็กของเด็กปฐมวัย (รายงานผลการวิจัย)*. กรุงเทพฯ: มหาวิทยาลัยราชภัฏสวนดุสิต.
- เมธาวี อุดมธรรมมานุภาพ และภริมา วินิธาสถิต. (2556). *จิตวิทยาพัฒนาการและจิตวิทยาการศึกษา*. กรุงเทพฯ: มหาวิทยาลัยสวนดุสิต.
- วิจารณ์ พานิช. (2555). *วิธีสร้างการเรียนรู้เพื่อศิษย์ ในศตวรรษที่ 21*. กรุงเทพฯ: มูลนิธิสดศรี - สถูวงค์.

- สิริมา ภิญโญอนันตพงษ์. (2553). *การวัดและการประเมินผลแนวใหม่เด็กปฐมวัย (ปรับปรุงแก้ไข)*. กรุงเทพฯ: ดอกหญ้าวิชาการ.
- สุรางค์ โค้วตระกูล. (2556). *จิตวิทยาการศึกษา*. กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์แห่งจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- เอกอนงค์ ศรีสำอางค์. (2558). รูปแบบการมีส่วนร่วมของผู้ปกครองในการพัฒนาการเรียนการสอนสำหรับนักเรียนประถมศึกษาโรงเรียนสาธิตล่ออุทิศ มหาวิทยาลัยสวนดุสิต. *วารสารวิจัย มสค สาขามนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์*, 11(2), 163-178.

Translated Thai References

- Audumtummanupad, M. & Vinitasatid, P. (2013). *Developmental and Educational Psychology*. Bangkok: Dusit Rajabhat University. (in Thai)
- Bhulpat, J. (2015). Leader Early Childhood Education. *SDU research Journal Humanities and Social Sciences*, 11(1), 1-16. (in Thai)
- Bhulpat, J. et al. (2010). *Childhood: New Teachers Strong Thailand*. Chulalongkorn University. Bangkok: Printing Chulalongkorn. (in Thai)
- Cotakun, S (2013) *Educational Psychology*. Faculty of Education Chulalongkorn University. Bangkok: Printing Chulalongkorn. (in Thai)
- Kamharnsoontorn, P. & Sangchan, W. (2016). Development of a Knowledgebase Website in Early Childhood Education. *SDU Research Journal Humanities and Social Sciences*, 12(1), 27-40. (in Thai)
- Khaengkhan, P. et al. (2015). *Parental Participation in Holding Activities Promoting Early Childhood's Psychomotor Development* (Research Report). Bangkok: SuanDusit University. (in Thai)
- Ministry of Education. (2009). *The Potential of Language and Learning for Kids*. Bangkok : Printing Community Cooperative of Thailand. (in Thai)
- Nouwalungsri, T. et al. (2015). *Strategic Way to Provide Education for Parents, Learning Document in Creating inextricably between School Home and Community*. Bangkok: SuanDusit University, (in Thai)
- Panid, W. (2012). *Learning Pathways for Students in Century 21*. Bangkok: Sodsri-Salidwong Foundation. (in Thai)

- Paritatum, P. (2013). *The Family is the Basic Intelligent Number One*. Bangkok: Partum. (in Thai)
- Pinyoanuntapong, S. (2010). *Measurement and Evaluations of New Early Childhood Children (improve)*. Bangkok: Dokya academic. (in Thai)
- Ruedakanun, N. (2011). *Factors that Affect Child Development*. Bangkok: ByonNterprit Company. (in Thai)
- Srisumaung, E. (2015). Teaching Processes of Students for Pratom La-or Utit Demonstration School Suan Dusit Rajabhat University. *SDU research Journal Humanities and Social Sciences*, 12(1), 163-178. (in Thai)
- Tantiplachiva, K. (2009). *Education for Parents*. Bangkok: Brent-Best Book. (in Thai)

ผู้เขียน

นางสาวชนิสรา ใจชัยภูมิ

คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยสวนดุสิต ศูนย์การศึกษานอกที่ตั้งลำปาง
113 ถนนพหลโยธิน ตำบลสวนดอก อำเภอเมือง จังหวัดลำปาง 52100
e-mail: chanidsara_jai@sdu.ac.th